

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi skaber et grønnere Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut)

Grønland og den natur vi lever i er en af verdens mest rene. Her har vores forfædre levet i respekt for naturen og omgivelserne. Det er en værdi som vi også i vor tid skal basere os på.

Vi vil takke Inatsisartutmedlem Anders Olsen for denne forespørgselsdebat om brugen af vedvarende og ren energi. Det er et vigtigt emne at tage op og vi mener, at vi altid bør debattere hvordan vi i endnu højere grad gør brug af og udbreder ren og vedvarende energi, samt evaluerer vores mål på området.

Vi har siden 1990'erne udviklet vores brug af vandkraft og vi har i dag en række byer som energiforsynes ved vandkraft. Men vi kan udbrede dette endnu mere. Fra Inuit Ataqatigiit mener vi, at tiden er til ikke kun at udbrede brugen af vedvarende energi i større byer, men også i bygder og mindre byer. Derfor er vi skuffede over, at Naalakkersuisut i deres "Redegørelse om Vandkraftundersøgelser 2010 – 2014" har skrottet planerne om vandkraftværker ved Qasigianguit og Aasiaat, og Nanortalik.

Vi stillede Naalakkersuisut en række § 37 spørgsmål om dette i sommer. Her svarede Naalakkersuisut, at det med høje anlægsomkostninger og begrænsede afsætningsmuligheder ikke på nuværende tidspunkt er attraktivt at etablere et vandkraftværk ved Aasiaat og Qasigianguit. Vi er fra Inuit Ataqatigiit ikke enige med Naalakkersuisut og vi stiller spørgsmålstegn ved, om man i virkeligheden ikke laver en ikke-udviklingspolitik for disse byer og de omkringliggende bygder med denne beslutning. Med vedvarende energi kan vi ellers på sigt sikre lavere energiforsyningspriser til befolkningen og samtidig sikre bedre erhvervsudviklingsmuligheder.

Grønland er nødt til at have mere klare og håndgribelige mål. Det er ikke godt nok, hvis man stopper planlagte vandkraftprojekter fordi de i de nærmeste år ikke bliver rentable. Hvis vi skal sikre en god regional udvikling skal vi også have visioner og mål om brug af vedvarende energi i vores mindre bosteder.

Inuit Ataqatigiit mener, at det næste skridt er at udvikle mindre vedvarende energi-anlæg. Vi ved nu en del om vandkraft, nu er det tid til at sikre os viden om en øget brug af overskudsvarme fra forbrændingsanlæg, solceller og vindkraft. Det er også vigtigt, at vi sætter os mål om at mindske brug af fossile brændstoffer på trafik og industriområdet samt mål om øget brug af elbiler i byer med biltrafik. Det er ligeledes vigtigt, at vi sikrer en miljørigtig og effektiv affaldshåndtering. Der er i dag alt for mange steder, hvor forbrændingsanlæggene ikke fungerer efter hensigten eller hvor der sker afbrænding på åbne dumpe.. Vi skal sætte os mål om bedre affaldshåndtering i alle bosteder. At bibeholde vores land rent kræver arbejde og deltagelse fra alle. Der er også en markant sundhedsfaktor. Vi ved at der i dag frigives langt flere forurenede og sundhedsskadelige stoffer i vores miljø end man accepterer andre steder. Disse stoffer kan give alvorlige sygdomme hos mennesker og skade miljø og dyreliv. Vi vil derfor kræve at der i de kommende år sættes klare

grænseværdier for hvor mange skadelige stoffer man må udlede til vores miljø. I den forbindelse bør man også undersøge vores drikkevand og sikre, at man ikke derigennem indtager skadelige og usynlige stoffer.

Derudover kan der gøres meget mere end i dag for at forbedre miljøet og sundheden. Vi ved der er sket meget omkring natrenovation, men der kan gøres mere. Tiden er løbet fra, at vi dumper afføring og skraldeposer i havet. Vi ved at der foregår en del forskning på området fra blandt andet ARTEK og håber at deres arbejde kan bidrage til at vi får moderne tilstande snarest.

Vi er ikke de eneste i Arktis som har et spredt bosteds mønster. Også i andre arktiske lande bor befolkningerne få sammen og med store afstande. I den arktiske parlamentarisk komite, som jeg var medlem af under mit arbejde i Folketinget, var disse emner også en del af vores fokusområder. Under en af komiteens konferencer holdt i Whitehorse, Canada sidste år, udarbejdede komiteen en række anbefalinger til de arktiske stater om, at sikre promovere ny teknisk innovation og forskning for at sikre arktiske folk billigere energi og varme.

Vi kan finde samarbejdspartnere i Arktis og den viden vi har opbygget her i landet er attraktiv for andre lande. Fra Inuit Ataqatigiit vil vi opfordre til, at Naalakkersuisut i deres arbejde med en vision om brugen af vedvarende energi også indhenter inspiration fra andre arktiske lande. Omvendt kan vores land også være til inspiration, for vi er med vores høje brug af vandkraft blandt et af de mest fremtrædende på området.

Vi kan sænke prisen på energi ved brug af vedvarende energi. Det vil hjælpe på landets økonomi generelt at vi mindsker vores import af olie udefra. Ikke mindst må vi sikre, at vi som et land som er markant påvirket af klimaændringerne har klare sænkingsmål i forhold til brugen af fossile brændstoffer.

Om få uger mødes verdens lande i Paris for at forhandle en klimaaftale på plads. Det er vigtigt, at Grønland deltager. Vi skal være til stede og tale vores sag direkte. Vi har et vigtigt stykke arbejde at udføre.

Vi er helt enige i forslagsstilleren Anders Olsens forlag om, at vi på energi området går klare mål. Lad os blive enige om, at et af målene skal være at udbrede vedvarende energiforsyning til bygder og mindre byer også. Lad os blive enige om, at Inatsisartut ikke accepterer i Naalakkersuisuts nedprioritering af vandkraftværker ved Qasigiannuguit og Aasiaat, og Nanortalik.

Vi skal have visioner og mål og ikke mindst skal vi arbejde hårdt for at nå disse mål.

Inuit Ataqatigiit støtter forslaget til udtalelse som fremlagt af forslagsstilleren.

(”Inatsisartut opfordrer Naalakkersuisut til at tænke i miljø, økonomi og varige løsninger i sit arbejde med at finde løsninger på fremtidens udfordringer og opfordrer Naalakkersuisut til at fremlægge en vision på området til efterårssamlingen 2016”)